

στέψιν). *Κλέφτικος γάμος* (ὁ δι' ἀρπαγῆς τῆς νύμφης γινόμενος) κοιν. || Φρ. *Ἦρθε ἡ κόρη σὲ γάμο* (εἰς ἡλικίαν γάμου). *Γύφτικος γάμος* (ἐπὶ ἀκόσμου εὐθυμίας καὶ ταπεινῆς καὶ εὐτελοῦς ἐπιδείξεως). *Πᾶρ' τονε ἡ φέρ' τονε* 'ς τὸ γάμο σου νὰ σοῦ πῇ καὶ τοῦ χρόνου (ἐπὶ τοῦ ἀναρμόστως εὐχομένου, δηλ. τοῦ ἀγροίκου εὐχομένου εἰς τὸν νυμφευόμενον νὰ κάμῃ γάμον καὶ τὸ ἐπόμενο ἔτος). *Ὅλα μας ἀνάποδα κι ὁ γάμος τὴν Τετάρτη* (ἐπὶ συσσωρεύσεως ἀντιξίων περιστάσεων) κοιν.

Γάμος καὶ τσουκάλι | *θέλ' ἀνάγκασι μεγάλη* (ὅτι ὠρισμένοι ἐργασίαι ἔχουν ἀνάγκην μεγάλης ἐνεργητικότητος καὶ δραστηριότητος) Κεφαλλ. *Μὲ τὴν μὲν του θυγατέραν πέντε γάμους ἤκαμε* (ἐπὶ τῶν ὑποσχομένων εἰς πολλοὺς ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα) Κάρπ. *Τὰ τοῦ γάμου πρὶν τοῦ γάμου* (ὅτι ἐγκαίρως πρέπει νὰ μεριμνήσῃ τις περὶ τῶν ὧσων μέλει νὰ πράξῃ) Ἡπ. || Γνωμ. *Ὁ πρῶτος γάμος τοῦ Θεοῦ, ὁ δεύτερος τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁ τρίτος τοῦ δαιμόνου* (κοινωνική ἀντίληψις περὶ τῆς ἠθικῆς ἀξίας τῶν τριῶν ἐπιτρεπομένων ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας γάμων) Κεφαλλ. Συνών. *ἄρμα* (1) 1, *ἄρμασία* 1, *ἄρμασμα* ν, *χαρά*. 2) Ἡ γαμήλιος πομπή Κεφαλλ. Πελοπ. (Κορινθ.) Θεσσ. Μακεδ. Πόντ. (Χαλδ.) Τσακων. κ. ἄ.: *Περνάει ὁ γάμος Κεφαλλ.* *Ἐρχεται - ξεκίνησε ὁ γάμος Κορινθ.* *Ἡ γάμους πααίρ' 'ς σ' ἐκκλησὰ κι σιφανώνονντι κ' ὕστιρα πααίρ'νι μὴ τὰ βιουλιά 'ς σ' ἄγουρὰ κι χουρεύνουνι Θεσσ.* *Γάμους ποῦ δὲ φαίνιτι τῶρα τῶρα ἔρχιτι Μακεδ.* β) Ἀποκρεατική συνοδεία μασκαρεμένων κατ' ἀπομίμησιν γαμήλιου πομπῆς ἐχούσης ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς τοὺς μελλονύμφους ἐστεμμένους μὲ κρομμύδια καὶ περιβεβλημένους ράκῃ Ἀθῆν. 3) Ἡ μετὰ τὴν στέψιν ἀκολουθοῦσα εὐωχία, τὸ γαμήλιον συμπόσιον κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.): *Εἴμαι καλεσμένος σὲ γάμο.* *Ἐκαμε ὁ δεῖνα γάμο καλὸ κοιν.* *Τὴν πῆρε χωρὶς γάμο ἄγν. τόπ.* *Γάμον κ' ἐποίηκεν* (δὲν ἔκαμε) Χαλδ. *Ψομὶ γὰ γάμον* (ἄρτος εἰδικῶς παρασκευαζόμενος διὰ τὸ τραπέζι τοῦ γάμου) Στερελλ. (Αἰτωλ.) || Φρ.

Ἀπὸ τὸ γάμο ἔρχομαι καὶ τρέμω ἅπ' τὴν πείνα (ἐπὶ τῶν φιλαργύρων, οἱ ὅποιοι παραθέτουν γεῦμα εὐτελές καὶ ἀνεπαρκές) πολλαχ. *Ἐφαγα γάμον* (παρεκάθισα εἰς γαμήλιον τράπεζαν) Σάμ. *Ἡ νύφ' ἔχ' γάμον* (διασκέδασιν συνήθως τὸ ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου) Θεσσ. *Δὲν ἔφαγαν οὔτε τοῦ γάμου τὰ κομμάτια* (ἐπὶ συζύγων ταχέως ἐρχομένων εἰς ρῆξιν) ἄγν. τοπ. *Γάμος χοίρου* (κατ' ἀντίφρ. τὰ χοιροσφάγια, καθ' ἃ γίνεται οἰκογενειακὴ συγκέντρωσις καὶ εὐωχία) Ἀνδρ. Τήν. || Γνωμ. *Γάμος χωρὶς κριάρι καὶ πανηγύρι χωρὶς βιολιά δὲ γίνεται πολλαχ.* || Παροιμ. *Οὔτε γάμος ἄκλαντος οὔτε νεκρὸς ἀγέλαστος* (ὅτι θὰ τύχῃ καὶ κατὰ τὴν γαμήλιον εὐωχίαν νὰ προκληθοῦν θρηνοὶ καὶ κατὰ τὴν κηδείαν γέλωτες) πολλαχ.

Ὅπου γάμους κι χαρὰ | τρέχα, Γιάννη, μασκαρὰ (ἐπὶ τῶν ἀπροσκήτως προσερχομένων εἰς συμπόσια καὶ διὰ τοῦτο γινομένων ὀχληρῶν) Ἡπ. (Ἰωάνν.)

Ὅπου γάμος καὶ κλητὸν | κι Ἀζαρέας μὲ τὸ τζιμπόν' (συνών. τῇ προηγουμένῃ. *κλητὸν* = καλεσμένοι, *τζιμπόν'* = ἄσκαυλος) Χαλδ.

Ἀγάλη ἀγάλη τὰ τούμπανα κ' εἶναι φτωχὸς ὁ γάμος (ἐπὶ γάμου πενιχροῦ, κατὰ τὸν ὅποιον δὲν ἀρμόζουν αἱ ἐπιδείξεις) Πελοπ. 4) Διανομή ἄρτου εἰς τοὺς καλεσμένους τοῦ γάμου ἐμποτισμένου εἰς καρυδέλαιον ἢ φουντουκέλαιον Πόντ. (Κερασ.) 5) Ἡ οἰκία τοῦ γαμβροῦ κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς τελέσεως τοῦ γάμου Πόντ. (Κερασ.) 6) Ἡ οἰκία τῆς νύμφης κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς

τελέσεως τοῦ γάμου Σκυρ.: *Πῆα νὰ δοῦ το' ἐγὼ τὸ γάμο τοαὶ λιμπόστηκα τὴν τάξι ποῦ 'χε τὸ κάθε πρᾶμα. Τό 'καμε τὸ σπῖτι σὰ γάμο* (εὐπρεπές, καθαρὸν).

γαμοστόλι τό, Πόντ. (Νικόπ.) **γαμοστόλ'** Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. **γαμοστόλος**.

Γαμοστόλος, ὁ ἰδ.

γαμοστόλος ὁ, Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) **γαμόστολος** Πόντ. (Κοτύωρ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. **γαμοστόλος** = ὁ ἐτοιμάζων τὰ τοῦ γάμου. Περὶ τῆς λ. πβ. Ἀνθ. Παπαδόπ. ἐν *Λεξικογρ. Δελτ.* 1 (1939) 26.

Ἡ γαμήλιος πομπή ἐνθ' ἄν.: Ἀσμ.

Ῥβασον, πετεινέ, Ῥβασον τὴ μέραν πέντε πέντε νὰ τρώῃ ἡ νύφε κι ὁ γαμπρὸν κι οὐλον ὁ γαμοστόλος (σχωπτικόν) Χαλδ.

Ὁξέαν ξύλον ἔκοψεν, τὴ δάφνης τὴν καρδίαν, ταμπούραν ἐκατώρθωνεν, ταμπούραν κατορθώνει... *πῆγεν κι' αὐτὸς ἐπέζεψεν ἀπέσ' 'ς σὸν γαμοστόλον αὐτόθ.* Συνών. **γαμοστόλι**, **νυφροστόλος**.

γαμούσοι οἱ, Χίος.

Πληθ. τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. **γαμούσις**, ὁ ἐκ τοῦ οὐσ. **γάμος** καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ούσις < ούσιος. Ἰδ. Κ' Ἀμαντ. ἐν Ἀθηνᾷ 29 (1917) *Λεξικογρ.* Ἀρχ. 11.

1) Οἱ νεόνυμφοι. 2) Οἱ ἀποτελοῦντες τὴν γαμήλιον πομπὴν καὶ συντρώγοντες κατὰ τὸ συμπόσιον τοῦ γάμου. Πβ. **γαμοφόροι**.

γαμοφόροι οἱ, Πόντ. (Οἰν.) Χίος

Πληθ. τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. **γαμοφόρος**, ὁ ἐκ τοῦ οὐσ. **γάμος** καὶ τοῦ ρ. **φέρω**. Πβ. Κ' Ἀμαντ. ἐν Ἀθηνᾷ 29 (1917) *Λεξικογρ.* Ἀρχ. 11.

Πάντες οἱ προσκεκλημένοι εἰς γάμον. Πβ. **γαμούσοι**.

γαμόψωμο τό, ἀμαρτ. **γαμόψωμου** Θάσ.

Ἐκ τῶν οὐσ. **γάμος** καὶ **ψωμί**.

Τὸ ψωμί τὸ ὅποιον κόπτουν ὑπερθεῖν τῆς κεφαλῆς τῆς νύμφης καθ' ἣν ὥραν ἐνδύεται τὴν γαμήλιον στολήν.

γάμπα ἡ, κοιν. **γάδα** πολλαχ. **γάμπα** Θράκ. κ. ἄ. **γάδα** Κύθν. Μύκ. Σῦρ. **ἄδα** Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *gamba*, ὁ ἐκ τοῦ Ἑλλήν. *καμπή*. Ἰδ. *AMaidhof Neugr. Rückwand*, 8.

1) Τὸ ἀπὸ τοῦ γόνατος μέχρι τοῦ ἀστραγάλου μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, κνήμη κοιν. Συνών. **ἀρίθα** 3, **γαμπούνι**. 2) Μέγα ὑψηλὸν **καλαπόδι** διὰ τὰ μεγάλα ὑποδήματα Ἀθῆν. 3) Φύλλον ψάθας ἐμβαλλόμενον πρὸς ἔμφραξιν ρωγμῆς βαρελλίου εἴτε μεταξὺ βαρελλοσανίδων Ἀθῆν. Ναύστ.

γαμπαδάκι τό, Κρήτ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. **γαμπᾶς** διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - **άκι**.

Χειμερινὸν μάλλινον ἐπανωφόριον μὲ κουκούλλαν.

γαμπαδάτος ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ θέμ. **γαμπᾶδες** πληθ. τοῦ οὐσ. **γαμπᾶς** καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - **άτος**.

Ὁ φορὼν ἐπανωφόριον, **γαμπᾶν**.

γαμπαλάκι τό, Ἀθῆν.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. **γαμπάλι** διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - **άκι**.

Μικρὸν **γαμπάλι**, ὁ ἰδ.

